

#EC2019

Seguim
endavant!

PROGRAMA ELECTORAL
ELECCIONS COMUNALS 2019
LA MASSANA

+

DEMÒCRATES

+

OLGA MOLNÉ SOLDEVILA
EVA SANSÀ JORDAN

@ciutadanscompromesos | @democratesand | @liberalsandorra

ciutadanscompromesos@andorra.ad
www.ciutadanscompromesos.com

secretaria@democrates.ad
www.democrates.ad

contacte@liberals.ad
www.liberals.ad

+

DEMÒCRATES

+

**Liberals
d'Andorra**

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	p. 04	08 JOVENTUT I ESPORTS	p. 41
01 INTRODUCCIÓ	p. 09	09 EDUCACIÓ	p. 44
02 FINANCES	p. 14	10 VIA PÚBLICA	p. 47
03 SOCIALS	p. 21	11 CULTURA	p. 51
04 COMERÇ	p. 26	12 MEDI AMBIENT I SOSTENIBILITAT	p. 55
05 TURISME	p. 30	13 AGRICULTURA I RAMADERIA	p. 61
06 ESTACIONS DE MUNTANYA ARINSAL-PAL (EMAP)	p. 33	14 COMPROMÍS FINAL: EL FULL EN BLANC	p. 63
07 OBRES I URBANISME	p. 29	AGENDA D'ACTES DE CAMPANYA	p. 68

PRESENTACIÓ

CIUTADANS
COMPROMESOS

+

DEMÒCRATES

+

Liberals
d'Andorra

EL NOSTRE REPTA:

LA VOSTRA CONFIANÇA

Durant els darrers vuit anys, Ciutadans Compromesos ha administrat amb rigor el bé públic i ha gestionat els recursos amb eficàcia i eficiència.

Considerem que hem estat eficaços perquè hem aconseguit dinamitzar la Massana, i l'hem dotat de millors serveis i equipaments per garantir unes bones prestacions als ciutadans. I tot això ho hem portat a terme d'una forma eficient, **augmentant la inversió** però, alhora, **contenint la despesa i reduint el deute**.

Ens tornem a presentar a les eleccions comunals. I aquest cop, encara som més plurals. Com sabeu, CC va néixer com a plataforma que aglutinava diferents sensibilitats. Ara, ens presentem com una suma de forces polítiques, CC+DA+L'A, que atorga encara més solidesa al nostre projecte.

Ciutadans Compromesos i Liberals d'Andorra hem caminat de la mà des de l'inici, l'any 2012. Avui renovem aquesta aliança i la duem més enllà en enllaçar les nostres marques amb Demòcrates: **TOTS UNITS PER LA MASSANA!**

Les línies de treball i els objectius continuen sent els mateixos, però **renovem les propostes i compromisos** perquè volem que la Massana evolucioni d'acord amb el context econòmic i social canviant.

Som un equip. I en un equip totes les peces són importants. Cadascun dels candidats comptem amb un bagatge i uns coneixements que posarem al servei de la parròquia. Alguns tenim experiència en la gestió comunal i això ens permetrà agilitzar procediments; altres, provenim del sector privat i del teixit associatiu, la qual cosa enriqueix el nostre projecte amb una perspectiva transversal.

El programa que us presentem és realista, és a dir, conté propostes concretes que volem tirar endavant per millorar la nostra parròquia.

Per a nosaltres, **la confiança política ha estat un repte des del primer moment**. Sabem que els ciutadans només confiareu amb la nostra candidatura si us demostrem que complim els nostres compromisos. Ens presentem a les eleccions amb l'aval que ens dona el fet d'haver

assolit un grau d'acompliment del 96% de l'anterior programa electoral. A més, hem pogut tirar endavant accions no previstes gràcies a la col·laboració de diferents entitats i a l'excedent generat a Tresoreria.

96% DE L'ANTERIOR PROGRAMA ASSOLIT

Les bases del nostre projecte són la coherència, la transparència i la participació. Només amb un equip motivat, sòlid i preparat.

Però per fer avançar la parròquia us necessitem a tots. **Us demanem que confieu en el nostre projecte i que hi participeu activament perquè la suma d'esforços és la clau de l'èxit.**

L'equip CC+DA+LA volem que el diàleg i el consens amb el teixit associatiu, econòmic i social siguin les eines per fer avançar la parròquia.

És cert que a aquestes eleccions hi ha una llista única. Però

us demanem el vostre suport i confiança per tirar endavant el nostre projecte.

Per això, establim amb tots vosaltres aquests compromisos de campanya:

1. En primer lloc, ens comprometem a fer-vos arribar les nostres propostes d'una forma clara. El fet de ser candidatura única ens obliga a explicar el nostre programa en profunditat. Rebre el vostre suport és la nostra principal motivació.
2. Farem una campanya personalitzada, però no invasiva, perquè els nostres interlocutors se sentin còmodes. Si ens voleu rebre al porta a porta, tindrem una estona relaxada per compartir idees. Si preferiu un contacte telefònic o a través d'internet, ens adaptarem a les vostres preferències. Som els polítics qui hem d'estar al vostre servei des del primer moment.
3. Adaptarem el programa per convertir-lo en un pla d'accions que incorporarà les aportacions que ens hàgeu tramès. Els polítics tenim l'obligació d'escoltar, valorar i trobar les solucions adients.

4. Aplicarem canals de comunicació que propiciïn un estalvi econòmic i ecològic. Aquesta serà l'única publicació en paper. És la nostra filosofia de campanya i la volem traslladar a la gestió comunal.
5. Utilitzarem les xarxes socials per fer-vos arribar els nostres missatges i esperem el vostre *feedback*.
6. La col·laboració serà l'eix de totes les nostres actuacions. Per això convocarem reunions de poble i trobades sectorials. No dubteu a contactar-nos si voleu debatre algun tema específic.
7. Si després d'haver llegit tot el programa no us sentiu identificats, si us plau, feu-nos arribar la vostra opinió. La gestió comunal ha de beneficiar a tots els massanencs i, especialment, els col·lectius més vulnerables. Entre tots hem de construir la Massana del futur.
8. El full en blanc que trobareu al final d'aquest document ens servirà per completar el programa. Podeu rebatre propostes, afegir idees o fer-nos reflexions. Ens comprometem a analitzar totes les aportacions.

SUMA'T A L'EQUIP DE LA MASSANA!

Volem construir un model **d'administració pública més eficient**, gràcies a la introducció de mètodes d'optimització de la gestió i en què la participació ciutadana serà bàsica per fomentar el desenvolupament i l'estat del benestar.

Aquest plantejament requereix la vostra implicació i el vostre esperit crític. Tant si esteu a favor de les nostres propostes, com si considereu que no són adients, us demanem la vostra col·laboració per fer créixer la nostra parròquia.

La reflexió conjunta entre administració i ciutadans ens ha de permetre un treball en pro de l'interès general, i que incideixi sempre en el foment de la solidaritat i l'ajuda a aquells que passen dificultats.

NECESSITEM LA VOSTRA PARTICIPACIÓ!

La nostra aspiració és l'harmonia social. Si coincideix, us demanem el vostre suport i cooperació. Estem convençuts que les polítiques públiques que es produeixen amb el consens de la població permetran construir alternatives de desenvolupament que s'ajustin a les necessitats i particularitats de la Massana.

PER PART NOSTRA,

- ✓ Ens comprometem a facilitar instruments de fiscalització de la gestió pública i eines de participació plena en els assumptes comunals.
- ✓ Ens comprometem a gestionar amb responsabilitat les arques comunals i a prioritzar els projectes segons l'interès general.
- ✓ Ens comprometem a ajudar les famílies i els col·lectius més necessitats. Establirem mecanismes per detectar situacions de risc.
- ✓ Ens comprometem a seguir innovant mitjançant l'ús de les prestacions de les noves tecnologies i la promoció de les energies verdes, a més de donar suport als sectors tradicionals per garantir un futur millor i més sostenible.
- ✓ Ens comprometem a mantenir un contacte directe amb la ciutadania. Us proposem que entre tots decidim diferents fórmules de diàleg (establiment d'un horari concret per rebre ciutadans, línia directa amb els cònsols i consellers a través de la web, videoconferències, etc.).

01

INTRODUCCIÓ

01 INTRODUCCIÓ

LA MASSANA, UNA PARRÒQUIA AMB ESPERIT DE SUPERACIÓ

La Massana és una parròquia inquieta i dinàmica, sempre disposada a assolir nous reptes. Així ho ha demostrat durant els darrers anys, durant els quals s'ha obert al món amb **prestigioses proves esportives d'alt nivell internacional**. Això ha estat possible gràcies al treball conjunt de les institucions i del sector privat però també al caràcter obert i participatiu de la nostra població.

PER UNA PARRÒQUIA ACTIVA

Estem convençuts que estem seguint una línia ascendent. Ara bé, també sabem que evolucionar significa no conformar-

se, ser capaços **d'analitzar els punts forts i corregir els punts febles**.

Una de les eines per al futur de la nostra parròquia durant els pròxims anys serà el **Pla de desenvolupament econòmic i turístic de la Massana**. Disposem de propostes clares i consensuades amb el sector empresarial que hem previst exposar públicament per convertir aquest pla en un projecte comú de tots els massanencs.

Una gestió comunal de qualitat es recolza en un **pla d'accions realista, creatiu i innovador** i requereix un equip de persones competents que sàpiga conduir la Massana cap a l'estat del benestar.

OLGA MOLNÉ I EVA SANSA LIDEREN AQUEST PROJECTE COMÚ

Els relleus naturals garanteixen la continuïtat dels projectes i eviten períodes d'impàs. La candidata a cònsol major, **Olga Molné**, compta amb una llarga trajectòria en la gestió comunal. Va encetar la seva primera etapa a l'administració pública fa vuit anys, com a consellera major i al capdavant de la Conselleria d'Urbanisme i Cadastre. Va liderar durant quatre anys la primera revisió del POUP de la Massana i la creació del cadastre comunal, que avui dia està a punt de cloure. El segon mandat el va iniciar com a Consellera d'Urbanisme i Limits parroquials, tot i que fa nou mesos va esdevenir la cònsol menor de la parròquia. Això va significar un canvi important en la seva trajectòria política, però també en l'àmbit professional, ja que va haver d'aparcar l'advocacia, a la qual s'ha dedicat durant més de quinze anys.

Molné es presenta com a candidata perquè ha acceptat el repte de liderar aquest projecte que aglutina diferents sensibilitats polítiques, juntament amb la número dos, **Eva Sansa**, també amb experiència política, ja que durant els

Olga Molné Soldevila

Eva Sansa Jordan

darrers quatre anys ha estat Capítana i Consellera de Via Pública, Parcs i Jardins i Circulació. Pel que fa al seu àmbit professional, Sansa també prové del sector privat, en concret del món de la gestió administrativa.

La nostra candidatura confia en el **lideratge d'aquestes dues polítiques** per portar a terme el **nostre gran projecte de fer que la Massana sigui el millor lloc per viure**.

01 INTRODUCCIÓ

Molné i Sansa encapçalen un projecte que només té sentit, però, amb el treball en equip. Els dotze membres de la nova corporació, tinguem o no una conselleria assignada, treballarem amb dedicació i motivació perquè tots els projectes reïxin.

UNA AGRUPACIÓ QUE SUMA EN POSITIU

Vuit anys amb la plataforma Ciutadans Compromesos al capdavant de Casa Comuna permeten avalar la seva gestió i comprovar la seva vocació de treballar per a l'interès públic. CC pretenia des de l'inici aglutinar diferents sensibilitats. Aquest cop, la candidatura encara és més plural perquè ens presentem com una agrupació composta per tres forces: **Ciutadans Compromesos, Demòcrates i Liberals d'Andorra**. Una aliança que respon únicament a la voluntat de tots nosaltres de Seguir Endavant amb coherència, rigor i determinació.

Estem convençuts que treballant plegats serem capaços de millorar els projectes que han de repercutir en el benestar general.

En aquestes eleccions, les tres marques comparteixen un mateix cartell, perquè tenim una única manera de percebre la política comunal: el diàleg, el debat en positiu i el treball en equip per a una gestió responsable dels recursos.

CC+DA+L'A hem arribat a una aliança en la qual cada part ha aportat el millor del seu potencial humà. Refermem el nostre compromís de treballar plegats per al futur de la Massana.

La confecció d'aquesta candidatura tan plural és una mostra del nostre tarannà dialogant. Serem crítics en el si de cada comissió perquè la gestió comunal s'ha de caracteritzar per l'excel·lència. El debat en positiu ens ha de permetre resultats òptims i de qualitat.

La nostra voluntat és que tots els ciutadans us senti representats per la nostra agrupació. Nosaltres ens comprometem a tenir en compte totes les aportacions, crítiques o suggeriments que ens feu arribar. Tots som massanencs i tots volem el millor per a la nostra parròquia.

Per això, junts i entre tots, **SEGUIM ENDAVANT!!**

ELS NOSTRES COMPROMISOS

La nostra candidatura us proposa compromisos concrets per tal que tots els punts siguin contrastables i comprovables. Els polítics hem de ser coherents i realistes a l'hora de fer promeses. I els ciutadans heu de poder passar comptes per accions incompletes.

Per tot això, us plantejgem una llarga llista de compromisos, plantejats amb l'objectiu de **consolidar i millorar els serveis que tenim a la Massana** per tal que sigui un bon lloc per viure.

Tenim un doble repte: complir els nostres compromisos i ser capaços d'allargar aquesta llista tant com ens ho demaneu.

02

FINANCES

02 FINANCES

UNA GESTIÓ DE LES FINANCES QUE PERMETI EL CREIXEMENT SOSTENIBLE

El nostre compromís amb els massanencs continua vigent pel que fa a la gestió de les finances comunals.

La fórmula que tenim la intenció d'aplicar és la que ha permès reduir 21 milions de deute els darrers vuit anys.

La **contenció de la despesa** sumada a l'**increment de la inversió** i a la **reducció progressiva del deute** ens ha de conduir a una situació financera que ens garanteixi el progrés de la parròquia.

DEUTE ↘ INVERSIÓ ↗
= PARRÒQUIA 😊

Jordi Areny Armengol

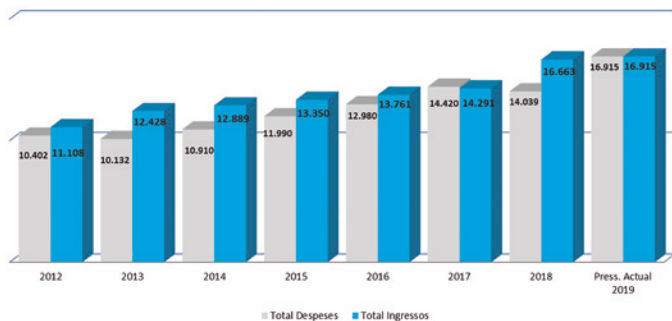
Els darrers vuit anys, el Comú de la Massana **no ha augmentat els impostos** i **ha mantingut exempcions per als joves** i emprenedors amb la finalitat de reactivar l'economia. Aquest és el nostre plantejament: atraure gent amb talent i també a

02 FINANCES

famílies que es vulguin instal·lar a la nostra parròquia perquè valoren el nostre nivell de benestar.

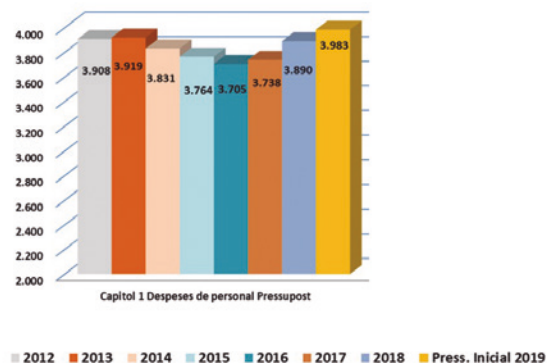
Amb l'aplicació d'aquesta filosofia, és a dir, congelant impostos, hem aconseguit augmentar el capítol d'ingressos -que ha passat de 10,4 milions d'euros a 16,6- gràcies al creixement econòmic i demogràfic.

LIQUIDACIÓ TOTAL (milers d'euros)

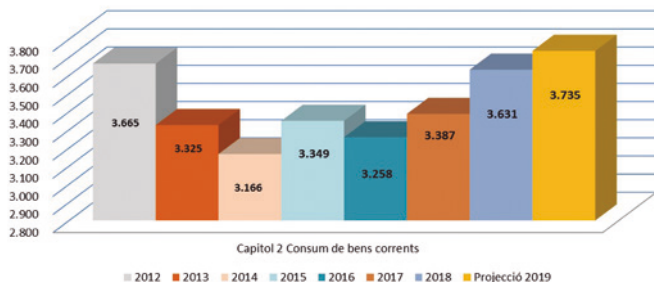

Les despeses de personal s'han mantingut estables, la qual cosa ha permès dedicar l'augment d'ingressos per a despeses corrents i noves inversions per millorar les infraestructures públiques. Ens comprometem a **gestionar amb rigor els recursos** perquè la partida destinada al manteniment dels nostres espais i equipaments sigui cada cop més important.

DESPESES DE PERSONAL (milers d'euros)

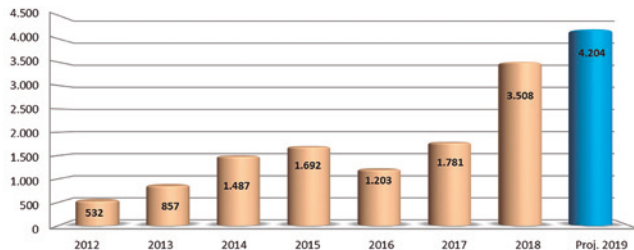

CONSUM DE BÉNS CORRENTS (milers d'euros)

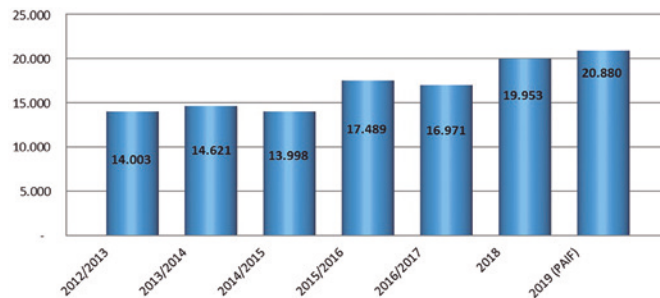

La gestió dels darrers vuit anys de les nostres estacions d'esquí també s'ha vist incrementada, i ha passat de 14 milions d'euros a 21, a banda d'obtenir uns beneficis sostinguts. Confiam amb la professionalitat de l'equip que és al capdavant de l'estació i **mantindrem la fórmula d'incorporar privats al Consell d'Administració d'EMAP**, ja que la professionalització és fonamental per ser competitiu.

INVERSIÓ REAL (milers d'euros)

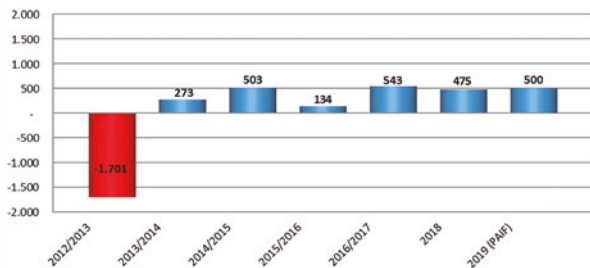

Facturació anual EMAP (milers d'euros)

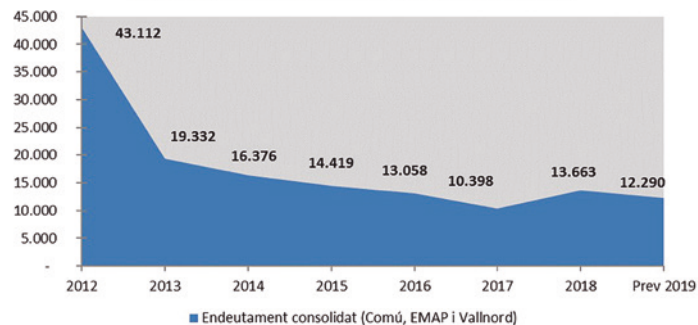
02 FINANCES

Resultat anual EMAP (milers d'euros)

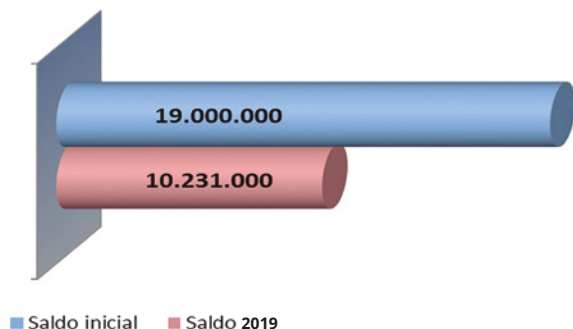

Aquests resultats i una gestió equilibrada de les arques públiques han permès al Comú **reduir el seu endeutament** de forma considerable. Una xifra que seguirem rebaixant els anys vinents.

Endeutament consolidat disposat (milers d'euros)

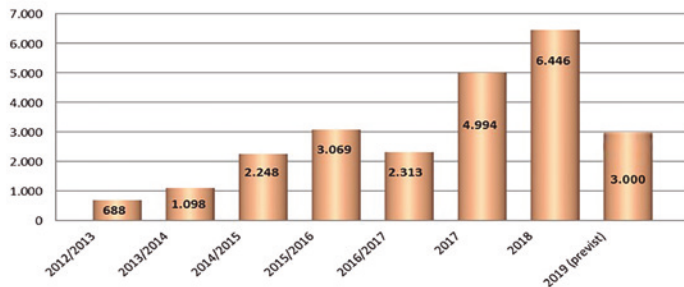
La recompra de les accions preferents emeses per EMAP SAU s'ha fet per 8,8 milions d'euros. Aquest és un exemple de com el Comú va saber fer front a una situació adversa. Continuarem treballant amb el mateix esperit resolutiu.

La reconducció de l'endeutament, tant el comunal com el de les estacions d'esquí, ha permès generar confiança a les entitats bancàries del país i fer valdre els nostres dominis esquiables.

LA NOSTRA FORÇA: DESESTACIONALITZAR

Inversió Real EMAP (milers d'euros)

Adicionalment a la reducció de l'endeutament, les **inversions a les estacions d'esquí han augmentat**, de 0,5 milions d'euros a 6,4, per tal de continuar innovant i de ser un referent per als amants de la neu a l'hivern i per als aficionats a la bicicleta i a la natura durant els mesos d'estiu.

02 FINANCES

POLÍTICA FINANCERA PER ALS 4 ANYS VINENTS:

1. Gestionarem els recursos per poder tenir els millors equipaments i infraestructures.
2. Mantindrem una estructura **d'ingressos i despeses equilibrada**, no només per complir amb la Llei de sostenibilitat de finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal, la "regla d'or", sinó com a norma principal.
3. Analitzarem la possibilitat de crear organismes de gestió publicoprivada que permetin l'externalització de serveis de la parròquia tot mantenint la supervisió pública dels serveis essencials.
4. Garantirem l'accés als ciutadans a totes les activitats organitzades pel Comú a preu de cost, i subvencionarem les famílies amb menys recursos.
5. Incentivarem **polítiques d'estalvi i contenció de la despesa** com ara mancomunant serveis i utilitzant noves tecnologies.
6. Incrementarem les iniciatives perquè la nostra parròquia sigui atractiva per a la instal·lació de nous negocis i activitats econòmiques.
7. **No augmentarem els impostos.**
8. Facilitarem el pagament d'impostos a terminis amb un màxim de deu mensualitats.
9. Convocarem reunions de poble o establirem altres mecanismes de comunicació per exposar l'estat de les finances comunals i altres projectes que puguin ser rellevants.
10. Treballarem per trobar la millor opció per introduir al mercat els dos edificis Ribasol Ski Park d'Arinsal, convocant una nova subhasta o buscant alternatives que aportin **valor afegit a l'estació, al poble d'Arinsal i a la parròquia.**

03

SOCIALS

03 SOCIALS

UN COMPROMÍS DE SERVEI A LES PERSONES

Una Massana més justa, més equitativa i amb ciutadans més feliços. Així és com volem la nostra parròquia perquè només amb l'harmonia social aconseguirem el benestar de tots els massanencs.

Per això, durant tots aquests anys el Comú no ha retallat recursos dins l'Àrea Social.

Per a una parròquia amb millor qualitat de vida, aquests són els nostres compromisos:

- Proporcionarem **ajudes socials a les famílies necessitades**, sempre amb la màxima discreció i professionalitat.

**UN OBJECTIU CLAR:
EL BENESTAR DE LES PERSONES**

- Treballarem per detectar casos de persones que estan en situació de pobresa o de risc d'exclusió social i que, pels motius que sigui, no contacten amb els nostres serveis.
- Donarem continuïtat al servei d'informació, orientació i assessorament (SIOA) com a eina de contacte personal amb aquells que viuen en situació de vulnerabilitat.
- **Recolzarem les entitats socials sense ànim de lucre** que treballin en l'organització d'esdeveniments solidaris i aportin beneficis a la parròquia.
- Estarem al costat de les persones que busquen feina, els assessorem i els ajudarem a elaborar el currículum, a més de derivar-los als serveis adients segons cada cas. L'atenció ha de ser personalitzada amb l'acompanyament i el seguiment de tot el procés.
- **Seguirem col·laborant amb l'associació Carisma** a la qual tornarem a cedir l'espai en el qual desenvolupen

la seva activitat. Es tracta d'una entitat que participa activament subvencionant diferents projectes socials de la parròquia, a més de dur a terme una gran tasca social.

- Afavorirem l'**atenció a les persones que viuen situacions de risc**, i tractarem cada cas de forma individual en coordinació amb la resta de professionals relacionats amb els serveis socials del país.
- Promourem l'associacionisme, cedirem espais perquè les entitats es puguin reunir i celebrar els seus actes.
- Mantindrem l'**aportació econòmica a l'escola bressol** El Petit Príncep per tal d'assegurar la qualitat dels seus serveis.
- Garantirem la continuïtat dels serveis socials existents ampliant el seu ventall sempre que es consideri adient en funció de les necessitats i de l'evolució social.

Francisca Guerrero Lopez

- Plantejarem opcions formatives per als pares i els educadors per oferir-los eines educatives que els permetin afrontar problemàtiques durant les diferents etapes de la infantesa i adolescència.
- Seguirem oferint el **servei d'atenció ciutadana les 24 hores per aquelles persones que no es puguin desplaçar a buscar medicaments**. El servei consisteix a anar a recollir la recepta i lliurar els medicaments al domicili.

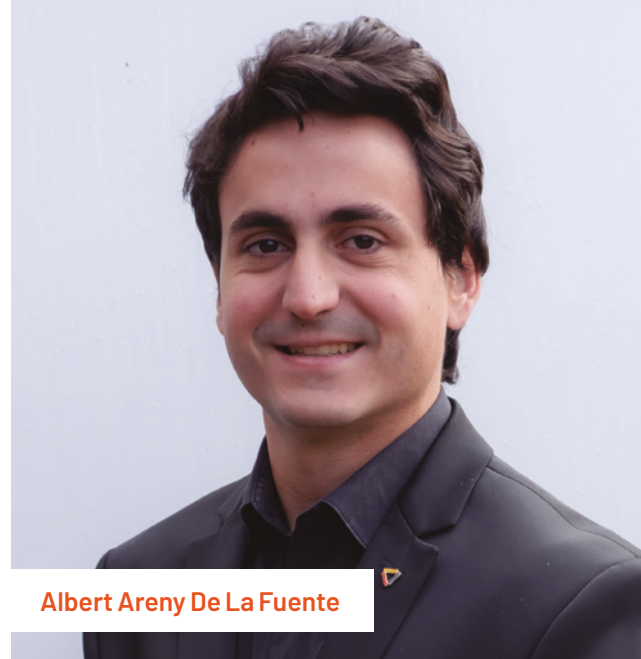
03 SOCIALS

- Fomentarem l'acció solidària del voluntariat social com a forma de participació ciutadana, i col·laborarem en la realització dels seus projectes.
- Potenciarem el servei de **préstec de llibres per aquelles persones que no es puguin desplaçar** a la biblioteca comunal.
- Establirem accions per fomentar la cooperació ciutadana i el reconeixement a les persones que treballen per a l'interès general de forma altruïsta.
- Editarem la nova guia de serveis i recursos d'atenció social del Comú de La Massana 2021/2022.
- Promourem la justícia social treballant coordinadament amb els diferents comuns i els serveis socials de Govern per tal d'assegurar l'equilibri de les polítiques socials a tot el país.

GENT GRAN

- Farem un estudi sobre la nostra població amb edat superior als 65 anys per detectar casos vulnerables i poder aplicar mesures correctores.
- **Continuarem subvencionant l'associació de la Gent Gran** perquè puguin impulsar els seus projectes amb independència, oferint-los la nostra col·laboració en els temes que ens requereixin.
- Impulsarem una comissió popular amb la finalitat de crear noves propostes adreçades a la gent gran.
- Continuarem oferint xerrades i conferències temàtiques a la gent gran de la parròquia d'acord amb les seves demandes.
- Organitzarem els **balls de tarda**, amb periodicitat mensual, mirant en tot moment que no coincideixin amb els d'altres parròquies per fomentar la relació entre la gent gran de tot el país. La coordinació entre comuns ens ha de permetre disposar d'una millor i major oferta.

- Mantindrem el servei de **menjador per a la gent gran** afavorint la socialització i una alimentació equilibrada amb base als recursos existents.
- Afavorirem que la gent gran es pugui sumar al projecte de voluntariat. D'aquesta manera poden posar els seus coneixements i habilitats al servei dels altres.
- Continuarem impulsant l'**activitat física, lúdica i creativa** per millorar la qualitat de vida dels nostres padrins. Ho farem en col·laboració amb els recursos privats de la nostra parròquia.
- Fomentarem les activitats intergeneracionals. Els joves del Punt 400 i la gent gran de la parròquia han col·laborat en diferents activitats que han resultat ser enriquidores per tots dos col·lectius.
- Intentarem ampliar el projecte dels **Horts socials, amb la fundació Julià Reig**, i animarem als propietaris a participar-hi, cedint terrenys. A hores d'ara el projecte és possible gràcies al Quart de la Massana.

Albert Areny De La Fuente

- Estudiarem una possible **renovació de la Casa Pairal**, tenint en compte les opinions dels seus usuaris, per tal de millorar la seva utilització perquè que els nostres padrins puguin gaudir d'un espai encara més còmode, actualitzat i adaptat a les seves necessitats.

04

COMERÇ

04 COMERÇ

UNA IMPLICACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT DEL COMERÇ I EL TURISME

Fomentarem la col·laboració entre els diversos agents públics i privats que es troben directament o indirectament relacionats amb el comerç, la restauració, l'hoteleria i el turisme de la Massana.

COMERÇOS

- **Millorarem l'oferta comercial de la Massana, tot incentivant la creació de nous establiments** en els sectors considerats de major interès. Afavorirem la creació de nous negocis comercials i de restauració professionals i viables.
- Davant d'un consumidor cada cop més adaptat als entorns digitals, és necessari dur a terme la transformació

Mireia Ramos Gutiérrez

digital del comerç tradicional, tant per a la millora de la seva relació amb la clientela actual com per la capacitat de captació de nous clients. Fruit d'aquesta reflexió, es planteja la creació del programa "**Comerç i restauració en xarxa**", dirigit als punts de venda i als establiments comercials en funcionament, amb l'objectiu d'incentivar la visibilitat digital del comerç a través de les eines que ofereix internet.

04 COMERÇ

- Congelarem de nou els impostos i aplicarem la **bonificació del 50% per a les noves activitats comercials** per tal de facilitar la creació de noves activitats econòmiques a la parròquia.
- Mantindrem la **primera hora gratuïta** als **aparcaments de les Fontetes** i **la Closeta** com a eina de dinamització del comerç.
- Col·laborarem amb el departament de Cultura involucrant els comerços de la parròquia en els esdeveniments com ara Andoflora, la Massana Còmic o les copes del món de mountain bike mitjançant els concursos d'aparadors i altres accions dinamitzadores.

EMPRESSES ARTESANES

- **Impulsarem l'activitat de les empreses elaboradores de productes artesans** i de qualitat. Els darrers anys han nascut diferents establiments que han sabut guanyar-se

el reconeixement dels consumidors, i als quals donarem suport.

- L'existència d'empreses artesanes a la Massana es considera molt positiva per la seva important aportació qualitativa en termes de manteniment de l'activitat agrària. Per aquest motiu, incentivarem l'aparició de nous negocis similars.

RESTAURACIÓ

- Una restauració motivada, competent i preparada per a les exigències i canvis del sector és vital pel creixement de la parròquia. Per aquest motiu, **promourem tallers de formació professional i tècnica**, a fi de professionalitzar el sector de la restauració, bars i cafeteries.
- L'objectiu dels tallers serà millorar la imatge interna i externa, així com la gestió dels negocis i la promoció dels serveis que ofereixen.

- Durem a terme accions per **promoure la gastronomia local**, i renovarem les jornades la Massana Fogons.

HOSTALERIA

- Promourem la **competitivitat del sector hotelier** de la Massana, tot ajudant a preparar els equips humans de les empreses turístiques de la parròquia.
- Ho farem impulsant **un programa formatiu per al sector de l'hoteleria**. El contingut anirà encaminat a obtenir un personal del sector de l'hoteleria més preparat, amb la capacitat de saber donar resposta a les expectatives dels turistes i cobrir adequadament totes les activitats i serveis que ofereix el conjunt de la parròquia, independentment de l'època de l'any.

05

TURISME

05 TURISME

1. Tirarem endavant el nou **Pla de desenvolupament turístic i comercial de la Massana**, que s'ha elaborat els darrers anys amb la col·laboració de tots els sectors empresarials i turístics de la parròquia. Després de les reunions sectorials per definir les prioritats, el pas següent serà analitzar les propostes per decidir un pla d'accions que ens permetin dinamitzar la Massana i reactivar l'economia.
2. Continuarem impulsant les estacions de Pal i Arinsal com a motors econòmics de la parròquia, gràcies a una àmplia oferta d'activitats de neu de qualitat per a tots els públics durant els mesos d'hivern, i amb una aposta per la bicicleta de muntanya a l'estiu.
3. **Mantindrem el concepte d'estació oberta deu mesos l'any, amb l'Ski and Bike.**
4. **Fomentarem les activitats i els esdeveniments que ampliïn l'oferta de lleure** després de l'esquí i després del Bike Park. Per exemple, seguirem organitzant el Vide Dressing, el Videsport, el Serenalla Market, i altres esdeveniments similars.
5. Promourem el turisme de benestar, i donarem suport a les empreses que treballen en aquest sector, ja que ens aporta una clientela de qualitat. Tenim l'entorn natural ideal per oferir bons serveis als turistes que volen aprofitar les seves vacances per relaxar-se.
6. Consolidarem la Massana com a referent d'**esdeveniments esportius de primer ordre**, tals com la Maxiavalanche, Comapedrosa, la Skyrace Comapedrosa, la Volta als Ports, la pujada d'Arinsal, la Copa catalana, entre altres.

05 TURISME

EL NOSTRE MOTOR: EL TURISME

7. Posicionarem la Massana com a seu d'**esdeveniments d'alt nivell**, seguint la línia dels darrers anys. De moment tenim garantida contractualment la Copa del Món de Mountain Bike del 2020 i els Mundials de BTT del 2024.
8. Redissenyarem l'oferta turística d'estiu, potenciant el senderisme i l'ecoturisme, conjuntament amb les empreses de la parròquia.
9. Potenciarem el **binomi turisme i esport** d'una forma sostenible, i donant suport a esdeveniments com les curses populars o el Trial d'Arinsal.
10. Convocarem consultes populars en cas que es presentin projectes d'interès general, com seria l'enllaç del pic de Carroi amb l'estació de Pal.

Marc Jové Martínez

06

ESTACIONS
DE MUNTANYA
ARINSAL-PAL
(EMAP)

06 ESTACIONS DE MUNTANYA ARINSAL-PAL

PER DECIDIR LES ACCIONS FUTURES A LES NOSTRES ESTACIONS, CAL CONÈIXER EL RECORREGUT SEGUIT FINS A L'ACTUALITAT.

EN ELS DARRERS ANYS:

- S'ha desenvolupat l'estratègia general per assolir el pla estratègic i d'inversions.
- S'han dut a terme totes les polítiques empresarials per possibilitar l'accés a l'accionariat per part de capital privat.
- **La societat ha invertit un total de 23 milions d'euros els darrers últims 8 anys.** Les fites principals han estat millorar els edificis de serveis (Coll de la Botella, entre altres), i ampliar la qualitat de neu de cultiu (Bassa a Arinsal, entre altres).
- Des del punt de vista financer, EMAP fa 6 anys que obté resultats positius. Dos elements permeten explicar l'evolució, per una banda, de l'**increment d'ingressos** gràcies a una bona gestió i, de l'altra pel **control de la despesa d'explotació**.
- **Hem passat de facturar 14 milions d'euros als actuals 21 milions.**
- **Increment de la venda de restauració en un 60%** (+1,3 milions d'euros) respecte del període 2012-13.
- Hem incrementat el catàleg comercial de les darreres temporades, amb el resultat d'un producte diversificat i de qualitat per als clients.
- El treball per la digitalització dels processos ha estat un dels objectius principals. La introducció de noves TIC ens ha permès estar a l'avantguarda dintre del sector

de l'esquí (Teamaxess, Doblemente, nova xarxa, nova web...).

- L'estació està compromesa amb les accions d'impacte social, és per aquest motiu que any rere any ajudem a millorar els lligams amb societats sense ànim de lucre (empresa inclusiva, suport a associacions andorranes...).
- Cal destacar que l'equip humà treballa constantment per oferir al client una experiència de qualitat i confiança.

OBJECTIUS:

- Millorar la qualitat i la varietat del servei i de les infraestructures:
 - Enllaç esquiable entre Arinsal i Pal.
 - **Obertura d'activitat d'estiu al sector Arinsal.**

- Treballar en la recerca, estudi de viabilitat i **creació d'un nou atractiu turístic únic** al nostre país que ens permetrà augmentar l'afluència de visitants hivern i estiu.
- Treballar en les opcions d'**entrada de capital privat** necessari per realitzar noves inversions.
 - Permetre desenvolupar la competitivitat i atractivitat de les dues estacions.
 - Seguim professionalitzant el consell d'administració (experts del sector).

L'entrada de capital privat a l'accionariat només es faria amb la complicitat dels ciutadans de la Massana mitjançant una consulta popular i seguida d'un concurs públic.

06 ESTACIONS DE MUNTANYA ARINSAL-PAL

- Pal Arinsal ofereix actualment 3 copes del món en 3 disciplines diferents:
 - Continuar apostant per la realització d'aquests esdeveniments que apleguen l'elit mundial de l'esquí de muntanya (ISMF World Cup Comapedrosa Andorra; de BTT, Mercedes-Benz UCI MTB World Cup; Skyrunning, Skyrace Comapedrosa).
- Continuar treballant per fer de **Pal Arinsal una estació oberta 10 mesos l'any:**
 - Consolidar-se com un referent en el món de la bicicleta de muntanya (5è millor Bike Park del món segons Red Bull).
 - Motor econòmic de la parròquia: a través de la conselleria de Turisme i l'oficina de turisme impulsarem altres accions esportives com a atractiu turístic: Maxiavalanche, Volta als Ports, Vertical Arinsal, Pujada d'Arinsal, cursa Popular d'Anyós, Andorra Ultratrail...

Josep Maria Garrallà Subirana

07

OBRES I URBANISME

07 OBRES I URBANISME

UNA PARRÒQUIA QUE CREIXI D'UNA FORMA SOSTENIBLE

Vetllarem per la utilització racional del sòl i dels recursos naturals de la parròquia. En tant que gestors del nostre territori, som responsables de garantir-ne una òptima ordenació i un desenvolupament urbanístic adequat, amb un equilibri per la preservació del medi ambient i el paisatge.

Som del tot conscients que la gestió que fem avui del nostre territori tindrà incidència en el futur de la Massana i, per tant, hi dedicarem tots els nostres esforços.

PER A UNA BONA GESTIÓ DEL TERRITORI

Per aquest motiu i des de la responsabilitat de govern comunal farem:

- En el marc de les competències comunals en matèria d'urbanisme desenvoluparem la normativa necessària per **respondre a les necessitats de la parròquia** i dels seus ciutadans.
- Convertirem els principals nuclis de la Massana en **espais atractius i amables per al vianant** que convidin al passeig, com hem fet recentment amb el carrer major, i seguirem millorant l'accessibilitat.
- Treballarem per detectar les necessitats en matèria d'equipaments i infraestructures de serveis i, especialment, en l'àmbit del mobiliari urbà.
- Mantindrem els béns i equipaments públics de la parròquia. Sobretot tindrem **cura de les voravies**, de les

places públiques i d'aquells equipaments que tenen més desgast.

- Treballarem perquè la Massana segueixi sent un indret idoni per viure-hi **potenciant així l'establiment de residències passives** a la parròquia.
- Renovarem les xarxes d'aigües i construirem les infraestructures necessàries per garantir un servei de qualitat.
- Tindrem cura de tots els nostres pobles per igual, vetllarem per les necessitats de cada quart i farem que mantinguin el seu encant tradicional.

PER UNS ESPAIS COMUNS MÉS AMABLES

Josep Maria Agell Abel

07 OBRES I URBANISME

- Continuarem desenvolupant el pla especial del poble de Pal.
- **Revisarem les obres aturades** i/o inacabades que poden comportar un perill i **instarem la finalització o l'assegurament per evitar situacions de perill i possibles danys.**
- Promourem i reivindicarem la construcció tradicional andorrana de qualitat.
- Agilitzarem els tràmits cadastrals.
- Seguirem **eliminant els punts negres de les carreteres secundàries** eixamplant les zones que ho requereixin.
- Mantindrem **el diàleg constant amb els quarts i tindrem en compte les seves propostes de millora.**

LA SEURETAT ENS IMPORTA

- Durant el proper mandat, ens regirem per les disposicions del POUP amb criteris de sostenibilitat i d'un creixement equilibrat i responsable, i també amb cooperació amb els particulars. Volem simplificar la complexitat dels procediments actuals.

08

JOVENTUT I ESPORTS

08 JOVENTUT I ESPORTS

ELS JOVES, LA NOSTRA GRAN APOSTA

El jovent de la parròquia és el nostre futur, l'hem d'acompanyar de manera molt estreta. Cal crear lligams i sinergies en tots els àmbits i generacions per fer de la Massana una parròquia íntegra i facilitadora.

JOVENTUT:

- Potenciarem el Punt 400 amb activitats creades tenint en compte les necessitats del jovent.
- Incidirem en la **prevenció de conductes de risc**.
- Acompanyarem els joves en els passos a seguir per fer part del teixit empresarial.

Kevin Poulet Fernández

- Informarem del **bon ús de les noves tecnologies i conscienciació de la importància del canvi climàtic**.
- Elaborarem projectes en temps determinat en cadascun dels àmbits de gestió comunal amb supervisió de l'equip.

- Aplicarem mesures per **evitar conductes d'exclusió** entre el jovent.
- Incentivarem la participació dels joves en les activitats organitzades pel comú.
- Establirem mecanismes per conèixer de manera directa les preocupacions i les necessitats dels nostres joves.
- Implicarem els joves en la vida de la parròquia mitjançant trobades intergeneracionals Joves-Gent gran.
- Organitzarem xerrades i clínics amb clubs i federacions per tots els massanencs.
- Insistirem en la importància dels hàbits saludables. Esport-Salut i la **prevenció de l'obesitat infantil**.
- Transmetre als joves els **valors de la vida** a partir de la pràctica esportiva.
- Circuit running al camí Ral amb marcatge mètric.
- Aprofitarem els llocs públics i parcs de la Massana per activitats esportives i promoció dels clubs de la parròquia.
- Posarem sobre la taula la creació de la Fira de l'Esport, amb la col·laboració de les entitats de la parròquia.

ESPORTS:

L'esport és una eina d'educació en valors, un fenomen social que forma part de la vida quotidiana de tots els ciutadans. La Massana té un component molt important associat al turisme i al comerç de la parròquia. Compromesos amb els esportistes i els clubs.

- Col·laborarem amb les entitats esportives de la parròquia en l'organització d'activitats a l'aire lliure.

ELS JOVES, EL NOSTRE FUTUR

09

EDUCACIÓ

09 EDUCACIÓ

UN COMPROMÍS AMB L'EDUCACIÓ

Sabem que l'educació és l'arma més poderosa per canviar el món. Els comuns no tenim competència en educació acadèmica però sí en tota l'oferta complementària. El paper de l'Esplai és fonamental per a moltes famílies, que saben que durant el seu horari laboral poden comptar amb un servei que tindrà cura dels seus fills mitjançant una pedagogia activa. L'Esplai i la ludoteca són punts de convivència, en els quals els monitors desenvolupen diferents estratègies perquè els nens aprenguin valors i sentit de la responsabilitat.

- **Adequarem l'Esplai a les necessitats** i a la demanda de cada moment.
- Minimitzarem la rotació dels monitors regularitzant controls i avaluacions que promoguin una gestió transparent i la millora de les condicions de l'Esplai.

- Treballarem amb el Govern a fi de trobar un **ús a la Casa Parramon** i poder-hi encabir activitats lúdiques i culturals per als nostres infants i joves.
- **Seguirem convocant el Consell dels Infants** perquè els alumnes de les escoles de la Massana puguin participar activament en la vida de la parròquia.

INCLOUREM ELS INFANTS EN ELS NOSTRES PROJECTES

- A tall d'exemple cal destacar que la remodelació integral del Prat Gran va sorgir d'una proposta del Consell dels Infants.
- **Adaptarem les Setmanes temàtiques** i els esports d'estiu perquè cada any hi hagi novetats atractives per als infants durant les vacances escolars de les famílies.

09 EDUCACIÓ

- Promocionarem més activitats amb les escoles de la parròquia, ja siguin esportives, culturals o de lleure, i interactuarem amb els centres escolars. Perquè es continuïn implicant en la vida diària de la Massana.
- Oferirem noves propostes de lleure a l'estiu i durant les vacances escolars que promoguin la comunicació oral i facilitin el desenvolupament de les relacions socials (colònies, estades esportives, xerrades pedagògiques, tallers d'interpretació, etc.).
- Promocionarem activitats per a totes les edats amb les noves tecnologies com a eina pedagògica i en fomentar l'ús idoni.
- **Promourem la participació dels joves** amb una comissió on puguin fer propostes de millora i exposar els neguits, per incentivar així la seva participació en la parròquia i familiaritzar-los amb la presa de decisions.
- Crearem un vincle encara més estret entre els habitants i el Comú posant a disposició de manera periòdica

Josep Fusté Badana

i cada conseller per motivar la població a expressar les seves preocupacions o informar-se sobre allò que s'ha fet durant els últims anys de mandat a la parròquia.

10

VIA PÚBLICA

10 VIA PÚBLICA

VIURE I CONVIURE EN UNS ESPAIS NETS I GUARNITS A LA MASSANA

Als massanencs ens agrada viure a la nostra parròquia. I cada cop hi ha més gent que tria la Massana per fixar la seva residència. L'augment dels ingressos en concepte d'ITP n'és una prova evident. **La nostra parròquia creix i hem de créixer tots al ritme que ens marca.** I si volem que la Massana continuï sent atractiva ens hem d'adaptar a aquest desenvolupament.

Per això us presentem les nostres propostes:

- Els **parcs infantils** han de ser **adequats** per a les necessitats dels seus petits usuaris. Per aquest motiu,

Alexia Verdaguer Masardó

és indispensable mantenir i renovar els que ja tenim i crear-ne de nous, si escau, com hem fet a Anyós i als Oriosos. Vetllarem perquè els mòduls utilitzats s'integrin amb l'entorn, com s'ha fet recentment al Prat Gran.

- **Crearem una àrea exclusiva per als adolescents** a la zona de Santa Caterina. D'aquesta manera podrem diferenciar el parc del Prat Gran com a zona per a nens de 3 a 10 anys i Santa Caterina per als més grans.

- Volem una parròquia plena de color, **ens reafirmem com la parròquia de les flors!** Per això continuarem guarnint els nostres pobles.
- Cercarem terrenys als pobles per poder-hi fer noves zones d'aparcament.
- La fusta és un material noble que ajuda a crear un entorn acollidor i adaptat al nostre país. L'harmonia amb el medi és important per a nosaltres. Per aquesta raó seguirem amb el model actual de **parades de bus de fusta i vidre.**
- Participarem activament amb els centres educatius oferint cursos d'educació viària amb el suport de materials audiovisuals i una part pràctica que ajudarà als alumnes a resoldre diferents situacions en la via pública.
- Crearem **nous espais per als animals domèstics** i instal·larem nous dispensadors amb bosses biodegradables per donar facilitats als propietaris dels animals i tenir els carrers sempre nets.
- Continuarem renovant el parc mòbil per anar-lo adaptant a la normativa mediambiental vigent.
- Farem un **seguiment dels vehicles de tret de neu** gràcies al sistema de geolocalització des del Centre de Coordinació de la Closeta per saber per on han passat i **poder ser més eficients.** Aquesta eina tecnològica,

LA PARRÒQUIA DE LA FLOR

- juntement amb el Tetra, seran indispensables per poder donar resposta immediata.
- Treballarem en la implantació d'un **programa de gestió de les tasques** de la Via Pública per cobrir el màxim de serveis.
- Encetarem una nova fase del pla de **millora i manteniment de les voravies** i baranes de la parròquia i estudiarem la possibilitat de connectar els pobles entre ells mitjançant la construcció de noves voravies per una major seguretat del vianant.
- Prioritzarem la seguretat viària i l'accessibilitat als nuclis urbans en col·laboració amb el Govern.
- Vetllarem per la **seguretat dels vianants** millorant i ampliant les voravies, instal·lant passos de vianants il·luminats i sistemes de seguretat.
- L'aplicació mòbil anomenada "**portal d'incidències del ciutadà**" posada en funcionament durant aquest mandat ha de ser una eina de comunicació viva per notificar qualsevol incidència i donar-ne una resposta ràpida.

11

CULTURA

11 CULTURA

LA CULTURA, L'ÀNIMA DE TOT UN POBLE.

La nostra parròquia inspira el món de la cultura. La música, el teatre, la dansa, el còmic, els tallers, les tradicions i tants d'altres, són latents al cor de la Massana. Creiem en la cultura, i treballarem per impulsar-la. **La nostra obligació és la d'augmentar l'agenda cultural** de la Massana amb noves propostes per a tot el públic i tot l'any.

La cultura és dinamisme, inquietud i passió. Per això, aquest apartat del nostre programa no està tancat. Estarem sempre oberts a totes les propostes i idees que ens feu arribar per incloure-les a l'espai cultural massanenc.

LA CULTURA, UNA PASSIÓ

Guillem Forné Gispert

US PROPOSEM EL SEGÜENT:

Els darrers anys s'ha consolidat el tradicional model de participació ciutadana. La nostra gent torna a implicar-se en els esdeveniments més significatius de la parròquia. Diverses festivitats i dinars populars són actualment organitzats per ciutadans de la parròquia, sense oblidar els

nostres voluntaris que, any rere any, es posen a disposició per ajudar en les diferents competicions esportives. Treballarem perquè cada dia més esdeveniments puguin ser organitzats pels nostres ciutadans.

- **Les Fontetes és el nostre epicentre cultural.** Millorarem les seves instal·lacions per a major comoditat tant dels artistes que hi actuen com del públic que hi assisteixi.
 - Això no obstant, també disposem de moltes places i carrers amb característiques òptimes per acollir esdeveniments culturals. Comptarem amb tots aquests espais amb encant.
 - Som la parròquia del Còmic: tenim un gran museu i volem potenciar-lo amb noves exposicions i esdeveniments. **Seguirem treballant amb l'ARCA** per mantenir el Saló del Còmic, que el 2021 celebrarà el seu 25è aniversari.
 - **Guarnirem les façanes de la parròquia en desús amb temàtica de tota classe de còmics** donant l'oportunitat als artistes urbans del país de plasmar el seu art.
- Com a membres del patronat de l'**Escena Nacional d'Andorra (ENA)**, **continuarem impulsant totes les produccions multidisciplinàries** que es proposin i ens esforçarem perquè puguin ser representades a la Massana.
 - Ens implicarem amb les comissions de festes per assegurar l'ambient lúdic i festiu de les nostres celebracions populars, amb l'objectiu que siguin més sostenibles, civíques i segures per a tothom.
 - Volem obrir la Massana i la nostra cultura a l'exterior i, per aquest motiu, **cercarem l'agermanament de la parròquia amb altres indrets** que comparteixin la nostra essència cultural.
 - La Biblioteca comunal Antoni Morell ha de seguir creixent. Hi destinarem més recursos que permetin millorar-ne el funcionament i ampliar-ne l'oferta actual, amb l'objectiu d'organitzar concursos literaris, contacontes, espectacles infantils, conferències, cicles de cinema i el club de lectura.

- L'Arxiu Comunal de la Massana precisa la nostra atenció. Volem fer-ne l'inventari, ordenar-lo i fer-lo públic perquè tothom el pugui gaudir. Disposem de documents històrics que no poden romandre més temps en l'anonimat.

PER UNA OFERTA CULTURAL ÀMPLIA I DIVERSIFICADA

- **La Capsa, l'Escola de Música i l'Esbart de les Valls del Nord són puntals** del nostre espectre cultural. Continuarem treballant per garantir-ne la qualitat.
- Continuarem **facilitant els espais públics**, la logística i la promoció de tots aquells productes o esdeveniments que ens proposin les entitats culturals i el sector privat.
- Treballarem per augmentar les partides pressupostàries destinades a la **subvenció d'associacions** i entitats culturals perquè prosperin i puguin oferir cada cop més projectes que reforcin el teixit cultural de la Massana.
- Andoflora, les activitats de Nadal i la Serenalla formen part del tradició massanenc. Hem de ser capaços de reinventar aquests esdeveniments edició rere edició perquè siguin atractius per al públic.
- Aquest any hem signat un conveni de **col·laboració amb Andorra Lírica**. L'òpera és un dels majors exponents mundials de la cultura i volem que la Massana també en pugui gaudir en petit format al nostre Teatre de les Fontetes.
- Volem **diversificar l'oferta cultural** de la Massana per poder oferir espectacles i esdeveniments de tota mena durant tot l'any.
- Dotarem el Teatre de les Fontetes d'un sistema informàtic que permetrà la venda d'entrades automatitzada via internet.
- Proposarem curtsmetratges a la tardor per potenciar el món del cinema.

12

MEDI AMBIENT I
SOSTENIBILITAT

12 MEDI AMBIENT I SOSTENIBILITAT

LA MASSANA, UN PATRIMONI EXCEPCIONAL

La Massana té un patrimoni natural d'una gran riquesa i una elevada biodiversitat. Si volem garantir que les futures generacions en puguin gaudir, hem d'aplicar mesures per protegir i ordenar el nostre entorn.

- Farem **exposicions itinerants**, per tal d'integrar l'art i la cultura andorrana a la natura.
- Aprofitarem les bones relacions amb els diferents col·laboradors del país. Engegarem **projectes conjuntament amb les escoles verdes de la Massana** amb l'objectiu de conscienciar els alumnes de la situació mediambiental del nostre món.
- Treballarem per fer el càlcul de **la petjada de carboni** de la parròquia de la Massana per tal de poder dissenyar

un full de ruta i marcar uns objectius de ser la primera parròquia amb una petjada positiva.

- Promourem **un segell que valorarà a les empreses que participin positivament en la sostenibilitat** mediambiental a fi de tenir a la Massana les primeres empreses B CORP del país.
- Treballarem per aplicar polítiques transversals per tal que totes les conselleries del comú s'involucrin en convertir la Massana en una parròquia saludable i verda.
- Estudiarem la possibilitat d'instaurar el sistema de gestió mediambiental (SGMA) aplicant criteris de sostenibilitat en el funcionament de de l'administració comunal.
- Contribuirem a lluitar contra el canvi climàtic, organitzant activitats que no agredeixin el medi.

PARC NATURAL COMUNAL DEL COMAPEDROSA

El nostre parc és una carta de presentació a l'exterior i una font d'oportunitats en l'àmbit econòmic i social. La seva conservació és, per tant, una de les nostres prioritats.

- Potenciarem i **millorarem l'entrada principal del Parc** accedint pel Riu Pollós.
- Continuarem treballant per ampliar el programa de recerca i monitoratge de la biodiversitat del parc (fauna, flora, geologia, patrimoni).
- Preservarem i **conservarem els diferents ecosistemes del parc**, i farem especial èmfasi en els medis aquàtics adscrits al conveni de Ramsar.
- Promocionarem el parc i farem difusió de les activitats desenvolupades.
- Promocionarem el Parc de les Tres Nacions, marca d'identitat conjunta creada per millorar la gestió i la promoció d'una de les àrees transfrontereres protegides més extenses d'Europa.
- Treballarem conjuntament amb Govern per la creació de la reserva de la biosfera.
- Continuarem col·laborant amb la resta de parcs naturals del país i dels Pirineus, amb el CENMA i altres entitats de divulgació científica i promoció turística sostenible.
- **Potenciarem el Centre d'Interpretació del Comapedrosa** perquè esdevingui un espai d'educació i sensibilització mediambiental de referència al país i ampliarem els seus horaris.
- Organitzarem una jornada commemorativa del Parc Natural del Comapedrosa.
- Treballarem per millorar i mantenir actualitzada la nova web del parc.

EL NOSTRE PARC, UN
VENTALL D'ACTIVITATS

CAMINS I BOSCOS

- **Mantindrem nets els camins forestals** inventariats i procurarem que els sistemes de senyalització siguin com menys contaminants millor mitjançant l'ús de codis QR.
- Promocionarem una parròquia verda amb itineraris de natura, culturals i turístics.
- **Promourem la participació ciutadana** establint mecanismes per comunicar qualsevol incidència mediambiental mitjançant les diferents eines tecnològiques.
- Potenciarem i promocionarem el camí Ral, com a circuit que fomenta els hàbits saludables.
- Millorarem els plans tècnics de gestió forestal i potenciarem el consorci forestal.
- Efectuarem aclariments selectius dels boscos, per facilitar-ne la regeneració.
- **Realitzarem tractaments preventius i curatius dels boscos**, fent inspeccions sobre el terreny. (plagues d'escolitids i processionària).
- Establirem **plans de prevenció d'incendis** i de protecció d'allaus.
- Continuarem treballant per millorar la qualitat del nostre sotabosc.
- Treballarem amb els privats per embellir i valorar els prats en col·laboració de l'estratègia nacional del paisatge.
- **Estudiarem la possibilitat de l'aprofitament fustaner**, com a font d'energia en els edificis comunals.
- Treballarem per **millorar i embellir els berenadors** de la parròquia.

GESTIÓ DE RESIDUS

- Seguirem treballant en el model més eficient de gestió de residus que passa per la seva **reutilització i recuperació**.
- En aquesta línia, treballarem per millorar l'espai de reutilització per a l'usuari, intentant que la major part dels residus esdevinguin un nou recurs.
- Seguirem modernitzant les instal·lacions i millorarem la gestió informatitzada, per tal que la deixalleria sigui accessible pràctica i còmoda pels usuaris.
- Col·laborarem amb l'associació CARISMA.
- **Implantarem nous punts de recollida selectiva**, per fomentar el reciclatge de residus i seguirem embellint els punts de recollida amb fusta.
- Promourem campanyes de sensibilització de les tres R (reduir, reutilitzar i reciclar), i **campanyes d'estalvi energètic**.

ENERGIA

- Treballarem en l'eficiència energètica dels edificis comunals a fi de reduir els consums d'energia.
- **Potenciarem les energies renovables** sigui amb la instal·lació de sistemes de generació fotovoltaica, d'energia tèrmica o altres sistemes d'última generació i donarem suport a totes les iniciatives privades que vagin en aquest sentit.

AIGUA

El canvi climàtic ens preocupa. Raó per la qual és necessària una gestió responsable de l'aigua. Fomentarem la cultura del consum moderat dels recursos hídrics i vetllarem per garantir la qualitat i la quantitat del subministrament.

Continuarem invertint per tal de contribuir en el pla de sanejament de les aigües residuals amb l'embranchament dels col·lectors secundaris als generals.

SOSTENIBILITAT

El sistema de gestió mediambiental ha de ser una realitat. Un bon assessorament en aquest àmbit és necessari perquè les infraestructures públiques adoptin criteris sostenibles.

Els indicadors mediambientals són molt importants i ens ajudaran a prendre mesures contra el canvi climàtic.

Estudiarem de forma aprofundida:

- La gestió dels residus
- La gestió de les aigües residuals
- L'eficiència energètica
- El turisme sostenible

UNA GESTIÓ SOSTENIBLE
= BÉ PER A TOTS

COS DE VOLUNTARIS PER LA NATURA (CVN):

El 2019 es va celebrar la 7a edició del Cos de Voluntaris per la Natura. Aquest projecte de formació juvenil impulsat pel Comú de la Massana i que compta amb la col·laboració del Govern i de diferents patrocinadors vol donar una sortida als joves que necessiten una formació per integrar-se en el món laboral.

El principal objectiu és que els alumnes es formin en diferents àmbits tots ells amb un denominador comú: la natura. Els camps de formació són la jardineria, la gestió forestal i la ramaderia.

Des de fa tres edicions, el CVN s'integra dins el programa Focus 16/20 de Foment de l'ocupabilitat del Govern, la qual cosa permet que els joves disposin d'un sistema de tutoria i un seguiment personalitzat.

13

AGRICULTURA
I RAMADERIA

13 AGRICULTURA I RAMADERIA

L'agricultura i la ramadera han estat i estan presents des de fa segles a les nostres muntanyes. S'han anat desenvolupant i adaptant als nous temps i han format part de les nostres vides. Volem treballar estretament amb el sector primari.

- Seguirem gestionant de forma acurada les pastures d'alta muntanya.
- **Continuarem treballant en la gestió i distribució sostenible de les diferents unitats pastorals** de la parròquia per conservar i evitar la sobrecàrrega ramadera.
- Mantindrem els tancats actuals i n'afegirem de nous en el cas que sigui necessari.
- **Millorarem els abeuradors, els punts de salatge, la senyalització** i la seguretat per evitar que el bestiar abandoni les zones de pastures comunes.
- Treballarem amb els ramaders de la parròquia mitjançant reunions periòdiques i els seguirem oferint les guardes comunes i els serveis veterinaris.

Sergi Gueimonde Bujaldón

- **Seguirem subvencionant la contractació de les guardes comunes.**
- Promocionarem els productes de la nostra vall.
- Donarem suport al desbrossament i a la neteja de finques per fomentar la recuperació agrícola.

14

COMPROMÍS FINAL:
EL FULL EN BLANC

14 COMPROMÍS FINAL: EL FULL EN BLANC

El nostre programa conté més de **200 accions**, algunes propostes continuistes i altres completament innovadores. Abans d'elaborar-lo hem escoltat les demandes dels ciutadans. Això no obstant, probablement n'hi ha de noves que també responen a les necessitats concretes de la parròquia i que ens podeu fer arribar a través de la participació ciutadana. A continuació us deixem el Full en Blanc que ens ajudarà a desenvolupar noves idees que emanin de tots vosaltres, ciutadans participatius.

LA MASSANA,
COMPROMÍS DE TOTS

PER QUÈ UN FULL EN BLANC?

- Perquè volem donar-vos l'opció d'implicar-vos directament en la gestió comunal.
- Perquè creiem que la pluralitat i la diversitat és la clau de la riquesa i de la salut democràtica.
- Perquè entenem que la participació ciutadana és la clau per aconseguir una parròquia cohesionada.
- Perquè la Massana és de tots els qui hi vivim i, per tant, tots tenim idees per aportar al creixement de la nostra parròquia.

14 EL NOSTRE COMPROMÍS FINAL: EL FULL EN BLANC

EL **15 DE DESEMBRE**, AMB EL
NOSTRE VOT, TOTS **TENIM**
LA CLAU PER ESCOLLIR
EL FUTUR DE LA NOSTRA
PARRÒQUIA.

US DEMANEM EL VOSTRE
SUPORT I US PROPOSEM
TREBALLAR CONJUNTAMENT
PER AL **BENESTAR** DE LA
NOSTRA PARRÒQUIA.

AMB CIUTADANS
COMPROMESOS, DEMÒCRATES
I LIBERALS D'ANDORRA,
SEGUIM ENDAVANT.

+

DEMÒCRATES

+

Seguim endavant!

Ciutadans Compromesos + Demòcrates + Liberals d'Andorra

Parròquia de La Massana

1. **Olga Molné Soldevila (CC)**
2. **Eva Sansa Jordan (CC)**
3. Jordi Areny Armengol (DA)
4. Josep Maria Garrallà Subirana (CC)
5. Sergi Gueimonde Bujaldón (CC)
6. Mireia Ramos Gutiérrez (DA)
7. Guillem Forné Gispert (L'A)
8. Francisca Guerrero Lopez (CC)
9. Kevin Poulet Fernández (CC)
10. Marc Jové Martínez (DA)
11. Josep Maria Agell Abel (CC)
12. Josep Fusté Badana (L'A)

Suplents:

- S1. Alexia Verdaguer Masardó (CC)
- S2. Albert Areny De La Fuente (L'A)

AGENDA D'ACTES DE CAMPANYA

Seguim endavant!

DIUMENGE 1 DE DESEMBRE, a les 12 h:

Enganxada del primer cartell de campanya
davant de l'Hostal Palanques.

DILLUNS 2 DE DESEMBRE, a les 20.30 h:

Reunió de poble d'Arinsal, Pal i Erts,
a l'Hotel Erts.

DIMARTS 3 DE DESEMBRE, a les 20.30 h:

Reunió de poble Sispony i Escàs,
al Restaurant Molí dels Fanals a Sispony.

DIMECRES 4 DE DESEMBRE, a les 20.30 h:

Reunió amb els veïns d'Anyós i l'Aldosa,
a l'Hotel del Bisset.

DIJOUS 5 DE DESEMBRE, a les 21.30 h:

Reunió de poble i acte central de campanya,
a la Sala de la Closeta.

DISSABTE 7 DE DESEMBRE, a les 18 h:

Berenar amb els jubilats
a la Casa Pairal.

DIVENDRES 13 DE DESEMBRE, a les 21.30 h:

Entrevista de la cap de llista i candidata a cònsol major, Olga Molné,
a Andorra Televisió.

DIUMENGE 15 DE DESEMBRE, de 9 h a 19 h:

Vine a votar a Casa Comuna.

DEMÒCRATES

@ciutadanscompromesos | @democratesand | @liberalsandorra

ciutadanscompromesos@andorra.ad
www.ciutadanscompromesos.com

secretaria@democrates.ad
www.democrates.ad

contacte@liberals.ad
www.liberals.ad

#EC2019